

Dinsdag 28 oktober 2008

Advies-Lodewick: gezonde toekomst voor ziekenhuiszorg Flevoland goed mogelijk

Basisziekenhuis in Lelystad; poliklinieken in Emmeloord, Urk en Dronten

Er is voldoende perspectief voor kwalitatief hoogstaande en goed bereikbare ziekenhuiszorg in Noord- en Oost-Flevoland. Een oplossing waarbij de patiënten goed en met vertrouwen in de regio kunnen worden bediend is mogelijk. Een basisziekenhuis met alle basisspecialismen in Lelystad is haalbaar en heeft voldoende mogelijkheden om te kunnen slagen. In Emmeloord, Urk en Dronten kan het ziekenhuis na nadrukkelijk bedrijfseconomisch onderzoek overwegen de poliklinieken met dagbehandelingen voort te zetten.

Dat is de kern van het advies van onafhankelijk deskundige Lodewick over de problemen van de IJsselmeerziekenhuizen, dat hij vandaag heeft gepresenteerd aan de opdrachtgevende partijen. Om tot dit advies te komen heeft Lodewick de afgelopen weken met vele betrokkenen van binnen en buiten de IJsselmeerziekenhuizen gesproken. Daarbij heeft hij grote betrokkenheid en inzet voor kwalitatief goede en bereikbare ziekenhuiszorg in Flevoland bemerkt. Van groot belang was ook dat het vertrouwen van de bevolking in de IJsselmeerziekenhuizen met name in de Noordoostpolder erg gering was.

Situatie IJsselmeerziekenhuizen

Zowel financieel, zorginhoudelijk als bestuurlijk is de situatie van de IJsselmeerziekenhuizen problematisch. Ten aanzien van de financiën heeft Lodewick geconstateerd dat de ziekenhuizen een negatief eigen vermogen hebben, het exploitatieresultaat over 2008 fors negatief zal zijn en dat de liquiditeit zo kritisch was dat aanvullende steun voor korte termijn noodzakelijk was.

Het bewustzijn rond de kwaliteit van zorg in de IJsselmeerziekenhuizen laat te wensen over. Zo was de slechte luchtbehandeling niet de enige oorzaak van het sluiten van de OK-complexen in Lelystad en Emmeloord op last van de Inspectie voor de Gezondheidszorg. Ook ontbrak het aan maatregelen om infecties te bestrijden en was het gedrag van medisch personeel niet zoals het hoort op operatiekamers. Dit is zowel de medische staf als het management aan te rekenen.

Om de bestuurlijke kracht van de IJsselmeerziekenhuizen te versterken treedt de Raad van Toezicht af, zodat de weg vrij komt voor een nieuw toezichthoudend college.

Warme doorstart

Om te komen tot een basisziekenhuis in Lelystad is een warme doorstart de best denkbare optie. Belangrijkste punt hierbij is dat er partijen zijn die zeggen kapitaal in de ziekenhuizen te willen steken om de weg naar de toekomst zeker te stellen. Bij de warme doorstart wordt een faillissement voorkomen. Dit ziekenhuis dient wel te voldoen aan vier voorwaarden:

1. In het basisziekenhuis in Lelystad dient per klinisch specialisme minimaal 4 fte specialist werkzaam te zijn, zodat kwaliteit en continuïteit van zorg worden gegarandeerd;
2. Invoering van diverse kwaliteitssystemen en screening van alle specialismen en/of specialisten;
3. Verscherpt toezicht Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ);
4. Er is een partnerziekenhuis nodig. Naar deze partner kunnen de IJsselmeerziekenhuizen standaard doorverwijzen.

Een basisziekenhuis in Lelystad voorziet in een behoefte die door alle partijen naar voren is gebracht tijdens de adviesperiode van Lodewick. Dit basisziekenhuis dient te bestaan uit een spoedeisende hulp, een hartbewakingsafdeling, een high care voorziening, polikliniek voor alle reguliere specialismen, diagnostische mogelijkheden (röntgen en laboratoria), klinische voorzieningen

(opnamemogelijkheid voor in ieder geval de acht basisspecialismen), operatiemogelijkheden voor operaties die vaak genoeg worden uitgevoerd om de kwaliteit te garanderen en voorzieningen in het kader van afspraken met de GGZ-instellingen.

Voor de Noordoostpolder geldt dat de poliklinische voorzieningen zo dicht als mogelijk bij de bevolking moeten komen, want ook in de toekomst moeten patiënten uit de Noordoostpolder goed worden bediend. De aard, omvang en locatiekeuze moet daarbij nader worden bepaald. Wel is duidelijk dat het huidige gebouw van het Dr. J.H. Jansenziekenhuis in Emmeloord moet worden afgestoten, omdat het te duur is en afstoten voor de IJsselmeerziekenhuizen kosten bespaart.

Kwaliteit

Harde voorwaarden op kwaliteitsgebied zijn cruciaal voor het succes van de toekomst van de ziekenhuiszorg in Flevoland. Dit is niet alleen om te voldoen aan de minimale kwaliteitseisen, maar ook om het vertrouwen tussen het ziekenhuis en patiënten te herstellen. Het ziekenhuis moet onder meer op korte termijn een veiligheidsmanagementsysteem invoeren en de weg naar een toekomstgericht kwalitatief hoogwaardig ziekenhuis inslaan. Om dit te bereiken moet het ziekenhuis onder verscherpt toezicht van de IGZ komen. Verder moeten er protocollen worden opgesteld, waarin het ziekenhuis de samenwerking met de eerstelijns regelt, beschrijft voor welke diagnoses doorverwijzing naar een topklinisch partnerziekenhuis is aangewezen en welke behandelingen niet worden gedaan in het ziekenhuis.

Proces

Met het oog op de vrijwillig aanvaarde (concept)aanwijzing is het nu aan het bevoegd orgaan van de IJsselmeerziekenhuizen om het advies van Lodewick zo snel mogelijk volledig over te nemen en uit te voeren. Tot 7 november dient de bestuurlijk verantwoordelijke van de ziekenhuizen met mogelijke partners te overleggen over bestuurlijke participatie en een kapitaalinjectie. Volgens het advies blijkt dat zeker zes mogelijke kandidaten zich hiervoor hebben gemeld. Zorgverzekeraar Achmea is bereid om in afwachting van de besluitvorming van 8 november a.s. de instelling met de benodigde liquide middelen voor de exploitatie te ondersteunen. Het ministerie van VWS verlengt de borgstelling voor dezelfde periode. Op 7 november moet duidelijk zijn of en welke publieke of private partij voldoende basis ziet om de financiële verplichtingen van de ziekenhuizen na te komen. Vervolgens kan die partij starten met de financiële, bestuurlijke en operationele gezondmaking van de ziekenhuizen. Als de beoogde kapitaalinjectie er niet komt, dient surseance van betaling of een faillissement te worden aangevraagd.

Opdrachtgevers

Lodewick kreeg de adviesopdracht van de provincie Flevoland, de gemeenten Lelystad en Noordoostpolder, het bestuur van de IJsselmeerziekenhuizen, zorgverzekeraar Achmea, de Nederlandse Zorgautoriteit, het College Sanering Zorginstellingen, de Inspectie voor de Gezondheidszorg en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Deze partijen stemmen in grote lijnen met het advies en zien het als een goed vertrekpunt voor de te zetten stappen in de komende periode. Daarbij hebben de partijen hun medewerking toegezegd voor het vervolg van het proces.

Bijlage:

- 'Ziekenhuiszorg in de polders: een herontwerp', advies-Lodewick